

Σόφη Μυτιληναίου - Δασκαλάκη

Πρόεδρος Διοικητικού Συμβουλίου UN Global Compact Network Greece

Η βιώσιμη ανάπτυξη έχει γίνει αναγκαιότητα

Η πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου του UN Global Compact Network Greece, Σόφη Μυτιληναίου - Δασκαλάκη, δηλώνει στο ESG & CSR Review πως η βιωσιμότητα δεν είναι πλέον επιλογή, αλλά όρος επιβίωσης και προοπτικής. Με αφορμή τη συμπλήρωση είκοσι πέντε χρόνων από την ίδρυση του UN Global Compact, η κα Μυτιληναίου μιλά για την πορεία, τις προκλήσεις και τις στρατηγικές προτεραιότητες του ελληνικού δικτύου και θέτει το πλαίσιο για το πώς οι ελληνικές επιχειρήσεις μπορούν -και πρέπει- να κινηθούν σε ένα νέο περιβάλλον, που απαιτεί διαφάνεια και υπευθυνότητα.

Φέτος το UN Global Compact συμπληρώνει είκοσι πέντε χρόνια διαδρομής. Ποιος θεωρείτε ότι είναι ο μεγαλύτερος αντίκτυπος του παγκόσμιου φορέα στην επιχειρηματική κοινότητα μέχρι σήμερα;

Το UN Global Compact, που ξεκίνησε το 2000 ως πρωτοβουλία του γενικού γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών, έχει εξελιχθεί στη μεγαλύτερη παγκόσμια πρωτοβουλία για τη βιώσιμη ανάπτυξη των επιχειρήσεων. Με τη συμπλήρωση είκοσι πέντε χρόνων, έχει επιφέρει έναν θεμελιώδη μετασχηματισμό στην επιχειρηματική ηθική και πρακτική, δημιουργώντας έναν παγκόσμιο θεσμό με παρουσία σε περισσότερες από 160 χώρες. Μέσα από την καθοδήγηση και υποστήριξή του, βοηθά τις επιχειρήσεις να ενσωματώσουν υπεύθυνες και βιώσιμες πρακτικές, προσαρμόζοντας τις στρατηγικές τους στις παγκόσμιες αρχές, με πυλώνα το κλίμα, τα ανθρώπινα και εργασιακά δικαιώματα και την καταπολέμηση της διαφθοράς. Το UN Global Compact έχει ενδυναμώσει τη συλλογική δράση που συνδέει τον ιδιωτικό τομέα με την κοινωνία, προάγοντας μια πιο υπεύθυνη και βιώσιμη επιχειρηματική κοινότητα. Μέσω των Country Networks, όπως το UN Global Compact Network Greece, διασφαλίζεται η τοπική εφαρμογή των παγκόσμιων στόχων (SDGs), ενδυναμώνοντας το

ρόλο των επιχειρήσεων ως παραγόντων θετικής αλλαγής. Συνεπώς, ο μεγαλύτερος αντίκτυπός του είναι ότι έκανε την εταιρική υπευθυνότητα βασική προτεραιότητα για τις επιχειρήσεις, δημιουργώντας ένα νέο πρότυπο αξίας, που επικεντρώνεται στην ανθεκτικότητα, τη διαφάνεια και τη συνεργασία.

Network Greece

Μπορείτε να μας κάνετε έναν μικρό απολογισμό και για το UN Global Compact στην Ελλάδα;

Τα τελευταία χρόνια, το UN Global Compact Network Greece έχει σημειώσει σταθερά σημαντική πρόοδο τόσο με όρους ποσοτικών, όσο και με όρους ποιοτικού αντικτύπου. Η συνεχής αύξηση των μελών του, που πλέον ξεπερνούν τις 120 επιχειρήσεις και φορείς, αντικατοπτρίζει τη διευρυνόμενη αποδοχή των Δέκα Αρχών του UN Global Compact σε ποικίλους κλάδους και μεγέθη επιχειρήσεων στην Ελλάδα.

Ιδιαίτερη έμφαση έχει δοθεί στην ανάπτυξη της γνώσης και μάθησης των στελεχών των επιχειρήσεων με την υλοποίηση στοχευμένων εκπαιδευτικών προγραμμάτων, τα «Accelerators», σε θεματικές που περιλαμβάνουν την κλιματική δράση, τα ανθρώπινα δικαιώματα, την ισότητα των φύλων και την ευθυγράμμιση με τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης (SDGs). Παράλληλα, έχει

ενισχυθεί η διεθνής και περιφερειακή συνεργασία, μέσω της συμμετοχής σε πρωτοβουλίες είτε κλαδικές, όπως το Better Hospitality, είτε ειδικά για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, όπως το SPARK. Η εστίαση στην ανάπτυξη δεξιοτήτων συνοδεύεται, επίσης, μέσα από εργαλεία ανταλλαγής γνώσης, όπως το Peer Learning Group και η e-learning πλατφόρμα Academy, αλλά και με την παροχή πρακτικών οδηγιών, όπως η έκδοση του ενημερωτικού οδηγού για τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό.

Επίσης, η αυξημένη ενεργή συμμετοχή των μελών μας αποτυπώνεται και στη συνεπή υποβολή του Communication on Progress (CoP), καθώς και στην προσχώρηση σε εξειδικευμένες πρωτοβουλίες, όπως η «SBTi», η «Women Empowerment Principles» και το «Forward Faster». Το UN Global Compact Network Greece διαδραματίζει ουσιαστικό ρόλο στην ενίσχυση της ελληνικής επιχειρηματικής κοινότητας, ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά στην προσαρμογή στο νέο κανονιστικό περιβάλλον και τη διασύνδεση της τοπικής δράσης με τα διεθνή πρότυπα βιωσιμότητας.

Ποιες είναι οι βασικές προτεραιότητες του UN Global Compact Network Greece για το 2025;

Πού σχεδιάζετε να εστιάσετε;

Η στρατηγική του UN Global Compact Network Greece για το 2025 εστιάζει στην ενίσχυση της βιώσιμης επιχειρηματικής δράσης και στην ενδυνάμωση της ελληνικής επιχειρηματικής κοινότητας, με σκοπό τη δημιουργία ενός μεγαλύτερου συλλογικού αντικτύπου στην προώθηση των Δέκα Αρχών και των SDGs. Στο πλαίσιο αυτό, επιδιώκεται η ενίσχυση της φωνής των επιχειρήσεων στον πολυσυμμετοχικό διάλογο, δίνοντας έμφαση σε κρίσιμα ζητήματα, όπως η διαχείριση του νερού, η μετάβαση σε βιομηχανίες χαμηλών εκπομπών άνθρακα, καθώς και η προώθηση του ψηφιακού μετασχηματισμού, με σεβασμό

στα ανθρώπινα δικαιώματα, ειδικότερα στον τομέα της τεχνητής νοημοσύνης.

Δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜμΕ), που αποτελούν και την πλειοψηφία των επιχειρήσεων στη χώρα μας, το UNGC Network Greece προσφέρει πρακτικές και γνώσεις για τη βιωσιμότητα, ενισχύοντας τη θέση τους στην εφοδιαστική αλυσίδα μεγαλύτερων επιχειρήσεων. Συγκεκριμένα, μέσω της πρωτοβουλίας SPARK, επικεντρώνεται στην ενίσχυση της κατανόησης των ΜμΕ για τις αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης και την ενσωμάτωσή τους στις καθημερινές τους πρακτικές. Παράλληλα, στηρίζει τις ΜμΕ στη δημιουργία στρατηγικών βιώσιμης ανάπτυξης, ευθυγραμμισμένων με τους SDGs, προκειμένου να ενσωματώσουν υπεύθυνες και βιώσιμες πρακτικές, διασφαλίζοντας μακροπρόθεσμο θετικό αντίκτυπο για τις επιχειρήσεις, την κοινωνία και το περιβάλλον.

Εκτός, όμως, από τη γνώση και τη μάθηση, εστιάζουμε και στις συνεργασίες με άλλα Country Networks του UN Global Compact, ενθαρρύνοντας τα μέλη του να συμμετέχουν σε παγκόσμιες και ευρωπαϊκές πρωτοβουλίες είτε μέσω peer learning groups, όπως το EU PLG για το κλίμα, που πραγματοποιήθηκε στα τέλη Μαΐου, είτε μέσω παγκόσμιων εκδηλώσεων, όπως το Leaders Summit, το οποίο θα διεξαχθεί τον Σεπτέμβριο, στο πλαίσιο της Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών.

Τέλος, στο πλαίσιο των στρατηγικών προτεραιοτήτων του UN Global Compact για την περίοδο 2025 - 2030, το UNGC Network Greece επικεντρώνεται στη δημιουργία σημαντικών συνεργασιών στους τομείς των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της καταπολέμησης της διαφθοράς, της κλιματικής κρίσης, της απώλειας βιοποικιλότητας, της ρύπανσης, της υγείας και της ασφάλειας στους χώρους εργασίας. Ο στόχος είναι η προώθηση υπεύθυνων και βιώσιμων πρακτικών σε όλο το φάσμα της επιχειρηματικής δραστηριότητας.

Ποιες προκλήσεις αντιμετωπίζουν οι ελληνικές επιχειρήσεις στην ενσωμάτωση των αρχών του UN Global Compact;

Μια πρώτη πρόκληση για τις ελληνικές επιχειρήσεις και κυρίως για τις ΜμΕ είναι η πολυπλοκότητα της ενσωμάτωσης της βιωσιμότητας στις επιχειρηματικές στρατηγικές και λειτουργίες. Πολλές επιχειρήσεις δεν γνωρίζουν από πού να ξεκινήσουν, καθώς καλούνται να λάβουν υπόψη πληθώρα παραμέτρων και να ανταποκριθούν στο ολόενα και πιο απαιτητικό ρυθμιστικό πλαίσιο. Η ανάγκη να μειώσουν την κατανάλωση φυσικών πόρων, να στραφούν σε υπεύθυνες προμήθειες, να αντιμετωπίσουν κοινωνικές ανισότητες στις αλυσίδες αξίας και να γίνουν κλιματικά ουδέτερες, απαιτεί καθοδήγηση, τεχνική υποστήριξη και σταθερή δέσμευση. Το UN Global Compact Network Greece επιχειρεί να καλύψει αυτό το κενό, αλλά η εφαρμογή του παραμένει μια σύνθετη πρόκληση, ιδιαίτερα για επιχειρήσεις χωρίς προηγούμενη εμπειρία σε θέματα ESG.

Αυτό επιβεβαιώνεται και από την οπτική των μεγαλύτερων επιχειρήσεων που θεωρούν ως πρόκληση την επέκταση της βιωσιμότητας στην εφοδιαστική τους αλυσίδα, η οποία αποτελείται στην πλειονότητά τους από ΜμΕ. Μια δεύτερη πρόκληση για τις επιχειρήσεις είναι ότι καλούνται σήμερα να προσαρμοστούν σε ένα διαρκώς εξελισσόμενο κανονιστικό περιβάλλον για τη

βιωσιμότητα, το οποίο γίνεται όλο και πιο δεσμευτικό. Οι ευρωπαϊκές οδηγίες για CSDDD, CSRD, οι κανονισμοί για SFDR, EU Taxonomy και οι εθνικές νομοθετικές προσαρμογές, διαμορφώνουν ένα νέο τοπίο υποχρεώσεων για τις επιχειρήσεις. Η πρόκληση εδώ δεν είναι μόνο να εξασφαλιστεί η συμμόρφωση, αλλά να αναπτυχθούν συστηματικές προσεγγίσεις για τη διαχείριση κινδύνων ESG, τη συλλογή και επεξεργασία δεδομένων, καθώς και την εσωτερική ευθυγράμμιση όλων των λειτουργιών με τις αρχές της υπεύθυνης επιχειρηματικότητας. Σ' αυτό το πλαίσιο, η συμμετοχή στο UN Global Compact Network Greece μπορεί να λειτουργήσει ενισχυτικά, προσφέροντας καθοδήγηση και εργαλεία που επιτρέπουν στις επιχειρήσεις να σταθούν έγκυρα και αξιόπιστα στον νέο αυτό χάρτη υποχρεώσεων.

Μια τρίτη πρόκληση είναι η σαφής σύνδεση της βιωσιμότητας με την επιχειρηματική αξία. Η βιωσιμότητα δεν πρέπει να αντιμετωπίζεται ως κόστος συμμόρφωσης ή εργαλείο προβολής, αλλά ως στρατηγική επένδυση που δημιουργεί επιχειρηματική αξία. Η σύνδεσή της με την ανθεκτικότητα, την καινοτομία, την πρόσβαση σε ESG κεφάλαια και την ενίσχυση της εμπιστοσύνης από καταναλωτές και εταίρους είναι πλέον καθοριστική. Για να συμβεί αυτό, πρέπει να ξεπεράσουμε τις επιφανειακές ή επικοινωνιακές προσεγγίσεις, όπως οι «πράσινες» ή «μπλε» στρατηγικές, που συχνά υποκρύπτουν greenwashing. Η πραγματική πρόοδος απαιτεί αυθεντική δέσμευση, σαφείς στόχους και μετρήσιμα αποτελέσματα. Η συμμετοχή στο UN Global Compact Network Greece λειτουργεί ως αναγνώριση γνήσιων προσπαθειών για βιώσιμη ανάπτυξη. Η υποχρέωση υποβολής της Έκθεσης Προόδου (Communication on Progress – CoP) και η πλατφόρμα CoP Data Visualization ενισχύουν τη διαφάνεια, τη λογοδοσία και τη δυνατότητα όλων των ενδιαφερομένων μερών να αξιολογούν αντικειμενικά τις δεσμεύσεις και τα αποτελέσματα των επιχειρήσεων.

Θεωρείτε πως οι παγκόσμιες γεωπολιτικές εξελίξεις, μετά την εκλογή του Αμερικανού προέδρου Ντόναλντ Τραμπ, δημιουργούν νέα δεδομένα για τη βιώσιμη ανάπτυξη και εταιρική υπευθυνότητα διεθνώς;

Μέσα σ' ένα διαρκώς μεταβαλλόμενο γεωπολιτικό περιβάλλον, η υπεύθυνη επιχειρηματική δράση αποκτά ακόμη μεγαλύτερη σημασία. Οι εξελίξεις που ακολούθησαν της εκλογής Τραμπ, όπως η απόσυρση της μεγαλύτερης οικονομίας του κόσμου από τη Συνθήκη των Παρισιών και, κατά συνέπεια, η αναθεώρηση πολιτικών για το περιβάλλον, τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη διεθνή συνεργασία, έχουν εντείνει την αβεβαιότητα και τις προκλήσεις για τη βιώσιμη ανάπτυξη. Ωστόσο, οι επιχειρήσεις δεν μπορούν να περιμένουν τις εκάστοτε πολιτικές συγκυρίες, για να πράξουν υπεύθυνα. Αντίθετα, οφείλουν, και με χαρά βλέπουμε να το κάνουν, να λειτουργούν ως σταθεροποιητικοί πυλώνες, ενισχύοντας τη δέσμευσή τους σε θεμελιώδεις αξίες, όπως η ισότητα, η κλιματική δράση και η διαφάνεια. Το UN Global Compact, ως παγκόσμια πρωτοβουλία που αντίλη τη νομιμοποίησή της από τα ψηφίσματα της Γενικής Συνέλευσης του ΟΗΕ, παρέχει στις επιχειρήσεις ένα σταθερό πλαίσιο αρχών και δράσης ανεξάρτητα από εθνικές πολιτικές αλλαγές. Στην Ελλάδα, το UN Global Compact Network Greece συνεχίζει να στηρίζει τις επι-

χειρήσεις που βλέπουν τη βιωσιμότητα ως στρατηγική επιλογή με κοινωνικό και οικονομικό αποτύπωμα. Σήμερα, περισσότερο από ποτέ, η ενίσχυση της διαφάνειας, της λογοδοσίας και της ευθυγράμμισης με τα διεθνή πρότυπα αποτελεί βασικό μοχλό για ανθεκτική και δίκαιη ανάπτυξη.

Ποιο είναι το σχόλιό σας για τον κανονισμό Omnibus της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ειδικά για όσα προβλέπει για το ESG Reporting;

Ο κανονισμός Omnibus της Ευρωπαϊκής Ένωσης επιδιώκει την απλοποίηση και ενοποίηση του κανονιστικού πλαισίου για την εταιρική βιωσιμότητα για τις ΜμΕ επιχειρήσεις, ενώ για τις μεγάλες δεν αλλάζει κάτι, με στόχο τη μείωση του διοικητικού βάρους για τις επιχειρήσεις, χωρίς, όμως, να τίθενται σε κίνδυνο οι συλλογικά συμφωνημένοι στόχοι της βιώσιμης ανάπτυξης. Προσωπικά, θεωρώ πως η κατεύθυνση αυτή είναι θετική, αρκεί να μη μετατραπεί σε ευκαιρία για υποβάθμιση της ουσίας, δηλαδή η απλοποίηση να μην γίνει εις βάρος της ουσιαστικής λογοδοσίας για τα ανθρώπινα δικαιώματα, το περιβάλλον και τη διαφάνεια. Η στρατηγική σημασία της αναφοράς ESG πρέπει να διατηρηθεί, εδραιωμένη σε διεθνώς αναγνωρισμένα πρότυπα, διασφαλίζοντας μετρήσιμο και ουσιαστικό αντίκτυπο. Αν εφαρμοστεί με συνέπεια και όραμα, ο κανονισμός Omnibus μπορεί να αποτελέσει εργαλείο για ένα αξιόπιστο και αποτελεσματικό σύστημα αναφοράς, το οποίο θα εναρμονίζει την οικονομική ανάπτυξη με τις αρχές της βιωσιμότητας και της κοινωνικής δικαιοσύνης.

Τέλος, ποιο είναι το προσωπικό σας όραμα για το μέλλον του UN Global Compact Network Greece και τον ρόλο του στη νέα εποχή της βιωσιμότητας;

Η ανάδειξη των επιχειρήσεων που ενσωματώνουν τις Δέκα Αρχές του UN Global Compact στον πυρήνα της στρατηγικής και των λειτουργιών τους, ευθυγραμμισμένες με τους στόχους των Ηνωμένων Εθνών, αποτελεί κεντρικό ζητούμενο για το UN Global Compact Network Greece. Η βιώσιμη ανάπτυξη έχει γίνει αναγκαιότητα και όχι απλή επιλογή, όπως επιβεβαιώνει τόσο η αύξηση των μελών του δικτύου, όσο και η ενεργή και ουσιαστική συμμετοχή τους σε πρωτοβουλίες βιωσιμότητας. Στην Ελλάδα, υπάρχουν επιχειρηματικοί ηγέτες που επενδύουν συνειδητά στη βιωσιμότητα, διευρύνοντας τις δραστηριότητές τους με υπευθυνότητα και μακροπρόθεσμο όραμα. Βλέπουμε επιχειρήσεις από διάφορους κλάδους και μεγέθη να αναλαμβάνουν ουσιαστικές δράσεις, εμβαθύνοντας σε κρίσιμα θέματα και συμβάλλοντας στην υλοποίηση των SDGs.

Το όραμά μου είναι το UN Global Compact Network Greece να αποτελέσει βασικό σημείο αναφοράς σε αυτό το συλλογικό ταξίδι μετασχηματισμού, όπου η ανάπτυξη θα συνδυάζεται αρμονικά με τη βιωσιμότητα των ίδιων των επιχειρήσεων και τη δημιουργία μακροπρόθεσμης αξίας για την κοινωνία και το περιβάλλον. Επιθυμώ να δω το δίκτυο να λειτουργεί ως αγωγός θετικού κοινωνικού και περιβαλλοντικού αντίκτυπου των ελληνικών επιχειρήσεων τόσο εντός, όσο και εκτός συνόρων, ενισχύοντας παράλληλα την ανταγωνιστικότητα της χώρας μας.